

TOELICHTING BEHOEFTEBEPALING

Behoeftbepaling: Richtlijn voor het bepalen van hoeveelheden velden en kleedkamers

De voor u liggende behoeftebepaling is tot stand gekomen door een nauwe samenwerking tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) en door consultatie van verenigingen en gemeenten.

De tot heden gehanteerde normen voor het berekenen van velden en kleedkamers komen met deze richtlijn te vervallen. De richtlijn geldt bij wijziging van de situatie dan wel bij aanpassing van hoeveelheden velden en/of kleedkamers. De richtlijn dient geen eenzijdig beleid/besluit te zijn maar moet een objectief beeld geven van de (toekomstige) situatie. Goede communicatie/samenwerking tussen gemeenten en voetbalverenigingen leidt vervolgens tot een juist gebruik van de richtlijn en wederzijds begrip. De behoeftebepaling wordt derhalve door eerder genoemde partijen eenduidig gebruikt.

Richtlijn

De behoeftebepaling geeft weer hoeveel velden en kleedkamers een voetbalvereniging nodig heeft om haar wedstrijdschema voor de KNVB-competitie te kunnen afwickelen. Uit de behoeftebepaling valt eveneens te halen hoeveel uren "nevengebruik/multifunctioneel gebruik" een veld aan zou kunnen. De behoeftebepaling is een richtlijn. Het gaat om een theoretisch model waar aannames worden gedaan ten aanzien van een aantal invloedsfactoren. De uitkomsten mogen daarom niet zonder meer worden vertaald naar de praktijk maar vormen wel de basis voor de aanpassing en moeten worden getoetst aan de lokale situatie en beleidsuitgangspunten.

De behoeftebepaling is enerzijds een momentopname. Met behulp van de behoeftebepaling kunnen uitspraken gedaan worden over het betreffende moment (lees: seizoen). Anderzijds kunnen er uitspraken worden gedaan over de te verwachten behoeften over de "langere" termijn. Voor uitspraken over de "langere" termijn (komende seizoenen en verder), dienen altijd demografische ontwikkelingen *en* ledenontwikkelingen meegenomen te worden.

Proces

Onderstaand wordt ingegaan op de berekening van de benodigde wedstrijd velden, trainingsuren en kleedkamers.

Theoretische berekening wedstrijd velden

Met behulp van de behoeftebepaling wordt door middel van het toepassen van belastingscoëfficiënten (cultuurtechnisch) en netto/bruto speeltijden (organisatorisch) het theoretisch benodigde aantal wedstrijd velden berekend.

Met behulp van de belastingscoëfficiënten (cultuurtechnische berekening) wordt het benodigd aantal natuurgras wedstrijd velden berekend. Als een vereniging beschikt of gaat beschikken over kunstgras velden of WeTra-velden (wedstrijd- trainingsvelden) die primair worden gebruikt voor wedstrijden zijn de netto/bruto speeltijden (organisatorische deel) meer leidend (zie volgende alinea).

Met behulp van de berekening op basis van netto en bruto speeltijden kan men inzicht krijgen in de organisatorische invulling op een wedstrijddag. In deze berekening worden (arbitraire) aannames gedaan ten aanzien van de wisseltijd tussen twee wedstrijden en de bruto speeltijd van een veld. De netto speeltijd en de pauze tussen de eerste en tweede helft zijn reglementair vastgesteld. Tevens kan met behulp van de netto speeltijden een indicatie van de netto wedstrijdbelasting per jaar worden berekend. Met de wedstrijdbelasting per veld kan men inzicht krijgen in de gebruiksuren per veld. Door middel van de maximale belastbaarheid van de velden (ca. 250 uur voor natuurgrasvelden, 400 uur voor WeTra-velden zonder toevoeging (toevoegingen zoals lava, steagran, kokos, etc.) in de toplaag, 500-600 uur voor WeTra-velden met toevoeging in de toplaag, 800 uur voor Grassmastervelden en ca. 1500 uur voor kunstgrasvelden) kan de restcapaciteit van de velden worden uitgerekend.

Na vaststelling van deze netto-bruto speeltijd kan de restcapaciteit van de velden worden berekend. Deze restcapaciteit kan gebruikt worden voor bijvoorbeeld multifunctioneel gebruik (denk aan schoolsport, openbaar gebruik, maar ook trainingen of anders).

Belangrijke uitgangspunten berekening wedstrijdvelden

- Het aantal teams dat deelneemt aan de competitie van KNVB;
- Nevengebruik velden dient te worden meegenomen (denk aan schoolgebruik/bedrijfsgebruik/niet bij KNVB ingeschreven teams zoals kaboutervoetbal/etc.)
- Hoogste uitkomst is bepalend voor het aantal benodigde speelvelden;
- Geen onderscheid in gebruik van hoofdvelden en overige velden;
- Goede kwaliteit van de velden (goed beheer en onderhoud);
- Evenwichtige wedstrijdplanning;
- Bij aanwezigheid van voldoende pupillendoeltjes kunnen er op één volledig wedstrijdveld twee 7 tegen 7-velden worden uitgezet;
- De velden voldoen aan de vereisten zoals beschreven in de brochure "kwaliteitsnormen voetbalaccommodatie" van de KNVB.

Indicatieve berekening trainingsuren

Voor het berekenen van de indicatieve trainingsuren wordt een methode gehanteerd die globaal het aantal trainingsuren uitrekent voor de betreffende vereniging.

De uitkomst van deze berekening moet als een indicatie worden gezien. Ook hier is toetsing aan de lokale situatie - in dit geval het werkelijke trainingsschema - nodig.

Voor de berekening van de trainingsuren is aangenomen dat elk team globaal genomen 2 maal 80 minuten traint gedurende 40 weken. Een goed onderhouden natuurgras trainingsveld kan circa 700-800 gebruiksuren aan (een en ander hangt af van ligging, gebruik in combinatie met weersomstandigheden, grondslag, etc). Afhankelijk van de ambitie van de vereniging kan een verschil optreden tussen de indicatieve berekening en de werkelijke situatie.

Belangrijke uitgangspunten berekening trainingsvelden

- Beschikbaarheid van een volwaardig (verlicht) trainingsveld met de afmetingen van een wedstrijdveld (minimaal 100 x 64 meter). Hierbij komt de oefenstof volledig tot zijn recht en kunnen wedstrijsituaties worden nagebootst;
- Minimaal 25 personen, twee elftallen of vier zeventallen per training (per veld). In deze berekening wordt rekening gehouden met dat het eerste elftal voor de trainingen gebruik maakt van een veld (lees: het gehele veld). De overige teams worden geacht met meerdere teams tegelijkertijd te trainen op het trainingsveld;
- Een kwalitatief goed trainingsveld dat afgestemd is op het beoogde gebruik. Van een trainingsveld wordt verwacht dat deze ook onder minder gunstige omstandigheden gebruikt kan worden;

- Bij dit model wordt uitgegaan van een efficiënte indeling en benutting (c.q. gebruik van het trainingsveld waarbij de gebruiker zich moet aanpassen aan de tijden (compacte indeling). Kortom, vier of vijf trainingsavonden plus de woensdagmiddag (met een maximale organisatorische capaciteit van 880 uur per jaar (40 weken x 5 dagen x 4 uur + woensdagmiddag 2 uur = 880 uur);
- Primair geen trainingen op de natuurgras wedstrijdvelden.

Theoretische berekening kleedkamers

Met behulp van de behoeftebepaling en het benodigd aantal wedstrijdvelden (zie voorgaande) wordt eveneens het theoretisch benodigde aantal kleedkamers berekend. Ook hierbij gaat het dus om een theoretisch model waarbij de uitkomsten niet zonder meer mogen worden vertaald naar de praktijk. Het geeft een aanzet tot een gesprek waarbij vervolgens de (toekomstige) lokale situatie en beleidskeuzes de doorslag geven.

De richtlijn voor het bepalen van de hoeveelheid kleedkamers betreft een gedifferentieerde richtlijn welke afhankelijk is van de samenstelling van de vereniging. De richtlijn voor kleedkamers betreft:

- ❖ *bij alleen senioren: 2 kleedkamers per benodigd wedstrijdveld en 2 teamlockers per kleedkamer;*
- ❖ *Bij senioren/junioren/pupillen: 2 kleedkamers per benodigd wedstrijdveld en 2 teamlockers per kleedkamer en 50% van de kleedkamers in een grotere maatvoering (i.p.v. 15 m² -> 24 m²);*
- ❖ *Indien 1 benodigd wedstrijdveld en senioren/junioren/pupillen : 3 kleedkamers en 2 teamlockers per kleedkamer en 2 van de kleedkamers in een grotere maatvoering.*

De teamlockers zijn geïntegreerd in de richtlijn zodat meerdere teams “gelijktijdig” gebruik kunnen maken van de kleedkamer (het ene team speelt de wedstrijd en het andere team kleedt zich om en legt de kleding en andere bezittingen in de teamlocker en gaat het veld op na het laatste fluitsignaal zodat de kleedkamer weer vrij is voor gebruik). Tevens wordt hierdoor de hoeveelheid benodigde kleedkamers verminderd ten opzichte van voorgaande normen (let op: het betreft nu een richtlijn voor hoeveelheden van kleedkamers).

Met de berekende hoeveelheid kleedkamers zouden er in principe geen theoretische belemmeringen moeten zijn met de organisatorische invulling van de wedstrijddag. Lokale omstandigheden (denk bijvoorbeeld aan aanwezigheid gemengde teams) moeten altijd getoetst worden. Bij overig gebruik/gebruik voor andere doeleinden kan het zijn dat meer kleedaccommodatie wenselijk is. Dit hangt af van de lokale situatie en lokale beleidskeuzes.

Belangrijke uitgangspunten berekening kleedkamers

- Hoogste uitkomst benodigd aantal wedstrijdvelden is bepalend voor het aantal benodigde kleedkamers;
- Goede hygiënische kwaliteit van de kleedgelegenheid;
- Bij de bepaling van het aantal kleedruimten en het daartoe benodigde oppervlak wordt als uitgangspunt gehanteerd dat elk team de beschikking heeft over een kleed-wasruimte.
- De standaard kleedkamer (minimaal 15 m² exclusief wasruimte) is afgestemd op één elftal en de grotere kleedkamer (minimaal 24 m² exclusief wasruimte) is afgestemd op gezamenlijk gebruik door twee zeventallen.

Praktijksituaties

Voorbeeld: Voor een vereniging met 48 teams (voor deze vereniging betreft dit 32,2 normteams) geeft de berekening weer, zowel op netto/bruto speeltijden als de berekening op belastingscoëfficiënten (cultuurtechnisch), dat de vereniging 4 wedstrijdvelen nodig heeft.

De wedstrijdbelasting bedraagt 833 uur. Dit is circa 208 uur per wedstrijdveld (hierin zijn toernooien en vriendschappelijke wedstrijden niet meegenomen). Bij goed beheer en onderhoud zou gesteld kunnen worden dat er nog ca. 42 uur restcapaciteit per veld is (250 uur – 208 uur). Dit zou ingevuld kunnen worden voor de toernooien, vriendschappelijke wedstrijden, multifunctioneel gebruik en anders.

In de praktijk ligt het werkelijke gebruik van de wedstrijdvelen altijd hoger o.a. door de warming up en het inschieten dat op de velden plaats vindt.

De indicatie van de trainingsuren bedraagt 1771 uur. Theoretisch gesteld heeft deze vereniging 2,5 natuurgras trainingsvelden (1771 uur : 700 uur) of 2 kunstgrasvelden (1771 uur : 880 uur) benodigd. Voorgaande komt neer op 6,5 natuurgrasvelden (4 wedstrijdvelen en 2,5 trainingsvelden) of 2 natuurgrasvelden en 2 kunstgrasvelden (in totaliteit dus 4 stuks velden. Kunstgrasvelden kunnen gebruikt worden voor zowel wedstrijden als trainingen).

In dit voorbeeld betreft het een vereniging die bezet is over de volle breedte (senioren, junioren en pupillen). Gezien de 4 benodigde wedstrijdvelen heeft deze vereniging behoefte aan 8 kleedkamers, waarvan er 4 worden uitgevoerd in een grotere maatvoering (voor een dubbele bezetting bij zeven tegen zeven wedstrijden) en 16 teamlockers.

Voorgaande dient altijd getoetst te worden aan de lokale situatie in combinatie met het werkelijke trainingsschema. Eveneens dienen de bevolkingsprognose meegenomen te worden en de ledenontwikkeling van de voorgaande seizoenen.

Aandachtspunten:

Gemengde teams

Als een vereniging over gemengde teams beschikt adviseren wij om minimaal één week voorafgaande aan de uitwedstrijd dit aan de tegenstander te melden zodat hiermee rekening kan worden gehouden met de planning van wedstrijden en kleedkamers.

Teamlockers

De uitwerking van de teamlockers (grootte maar ook de meest ideale locatie) moet nog plaats vinden.

Onderhoud velden in relatie tot gebruik

Deze behoeftebepaling geeft ten opzichte van de voorgaande versie aan dat velden en kleedkamers effectiever gebruikt kunnen worden. Meer gebruik van de velden kan leiden tot meer of ander onderhoud. Het onderhoud van de velden moet altijd zijn afgestemd op het gebruik van de velden om de wedstrijdwaardigheid te waarborgen.